

מסורת הש"ס

(א) פ"ה בנזירות, (ב) ז"ל
האב, (ג) נכדאשת, (ד)
(ה) ר"ש מ"ו, (ו) פ"ה
בנזירות.

תורה אור השלם

1. על כן קצוב איש את
אביו ואת אמו ודבק
באשתו ויהיו לבשר
אחד: בראשית ב כד

הנהגות הב"ה

(א) יושב ד"ה נשא וכו'
דלא ש"ך חיד' כ"ל ותיבת
האי נמשך:

מוסף רש"י

נשא אחותו מן האם.
שניהם נהיה עובד
סוכנים, יוציא, ונש"ג
דלא אחותו ה"ל, דקטן
שטול דמי, גיריה דלא
א"ל למנכס אחותו שניה
אחרי, דבה"ה איכא כח,
דלית שניה בקדושה
ואחותו גמורה מן האם
היא שפאלת שילה מן
וה' (יבמות כח). מן האב
יקיים, שכל ידעין דאין
א"ל לנכד סוכנים, וכו' נמי
א"ל למנכס ב"ה ח"ו שוילד
מאשה אחת משנתיב לא
ליפסא, דלא ל"ו ב"ה
(שם). אחות האב מן
האם יוציא, גיריה משום
אחותו מן האם כדאמרי
(שם). מן האב ר"מ
אומר יוציא, הו"ל וליכא
ז"ל, וכו' יקיים.
דלא דמיא לחותם האב מן
האם, דה"ל איכא למנכס
משום אחותו מן האם
דמיא ל"ה, אלא אחות האם
מן האב לא דמיא לחותם
מן האם (שם צח). ובתור
באשת אחיו, ואפ"ל
אחותו שטול נזירות עובד
סוכנים, ולא גזר רבנן
משום אחת אחי הנזיר
אחרי, דקורבנה גזר רבנן
אלא כדמי דלא א"ל ח"ו
כ"י קדושה לא גזר (שם).
נשא אשה ובהה, א"ר
דעמל ק"ל, נשא כדכתיב
עובד סוכנים אשה ובהה
ונגזר עמו, דל"ל ה"ל
דע"ל בקדושה לא נזיר
אשה ובהה, וכו' שטא
גיריות משנתיב האם והב"ה
דל"ל ל"ו קורבנה דקטן
שטול דמי, למה ל' גר
אפ"ל כדאמרי נמי מ"י
למחר ה"י (שם). כונס
אחת ומוציא אחת, דלא
לית למישרי כדאמרי אשה
ובהה, דל"ל ה"ל לא
גזר רבנן (שם).

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נח.

עין משפט
גר מצוה

ק א ב ג ד ה מ"י פ"ד
מהלכות איסורי ביאה
הכלה י"ג שם לאין קטן
טור שו"ע י"ד סימן קס"ט
פ"ג:
ק א ו מ"י שם הכלה טו
טו"ש שם פ"ה:
ק ב ז מ"י שם טור שו"ע
שם פ"ה ו:
ק ג ח ט י ב מ"י פ"ט
מהלכות מלכים ה"ה
וש"י מהלכות איסורי ביאה
הכלה י:
ק ד ל מ מ"י פ"ט מהל'
מלכים ה"ה ו:

נשא אחותו מן האם יוציא. פ"ה שלא יאמרו בנזירות
חמורה לקדושה קלה דכפר ר"מ אחותו מן האם אסור לנזיר
נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות האם מן האם וכדל"ן רבי
אליעזר לקמן מעל כן יעזוב אשה את אביו ואם אמו ויפריש זה
משמע בפ"ד דיבמות (דף כז, וס) וס)
דנזיר במערכת גזר שניות בגרים
או לא וקאמר השמא ערוב אי לאו
משום שלא יאמרו בנזירות מקדושה
חמורה לקדושה קלה לא גזרו זה
רבנן שניות מיבעיא אלא בפ' נושאין
(יבמות יז:) פ"ה דהיינו טעמא דאחותו
מן האם יוציא דגזרינן שמה יא
אחותו שטולה אחרי דאיכא איסורא
דאורייתא משמע לאחות הפירוש
דהורמו ולידתו שלא בקדושה דליכא
למימש לאיסורא דאורייתא לא מיתסר
באחותו מן האם ואי אפשר לומר כן
כדאמרי' הסם (דף יז:) גבי בני יודן
אמא אישתחור דהורמן ולידתן
שלא בקדושה הוה ואסר להו רב שם
למינכס נשי אהדי מהו קשה דבה"ה
דבני יודן אמא שטמא דלא הו
טעמא משום שמה יאמרו בנזירות
מקדושה חמורה לקדושה קלה אלא
משום דילמא אחי לאחילופי בישראל
דקאמר מן האם ולא מן האב כ"ע
לא פליגי דאסור כ' פליגי מן האב
ומן האם ואי משום שמה יאמרו אמאי
שרי הסם מן האב ומן האם אלא
אי משום לאחילופי נחא כיון דאיכא
ז"ל אלא לא אחי לאחילופי דכתיב לית
להו קורבנה אלא ולא ש"ך למיגור נהו
אטו ישראל וכן משמע בפ"ד דיבמות
(דף כז). דעמא משום לאחילופי
דאמר לאחרי אפילו אחים מן האם
מעדין לכתחלה ומאי שנא מערוה
ערוה לכל מקורה עדות לבי"ד מקורה
משמע דעמא דערוה משום דלתי
לאחילופי בישראל וכן פירש הקונטרס
הסם ערוה לכל מקורה הכל נושאין
נשים ואי שרי להו לקימה אמו נמי
למישרי ערוה לישראל ו"ל דבן נח לא
אסור באחותו אפי' מן האם והכי
האי טעמא דלא ש"ך (ה) האי חיד' **אביו**

שחיתה הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה
א"ש לו שאר האם ואין לו שאר האב הא כיצד
ינשא אחותו מן האם יוציא מן האב יקיים
אחות האב מן האם יוציא מן האב יקיים
אחות האם מן האם יוציא אחות האם מן
האב ר"מ אומר יוציא וכו' יקיים שהיה
ר"מ אומר כל ערוה שהיא משום שאר אב
יוציא משום שאר האב יקיים וימותר באשת
אחיו ובאשת אחי אביו ושאר כל עריות
מותרות לו הלאהי אשת אביו ינשא אשה
ובתה כונס אחת ומוציא אחת ולכתחילה
לא יכנס מטה אשתו וימותר בחמותו ואיכא
דאמרי אסור בחמותו אמר רב יהודה לא
קשיא הא ר"מ אליבא דר' אליעזר והא ר"מ
אליבא דר' עקיבא דתניא יעל כן יעזוב אשה את
אביו ואת אמו רבי אליעזר אומר אביו אחות
אביו אמו אחות אמו ר"ע אומר אביו אשת
אביו אמו אמו ממש ודבק ב"ה בוכר
באשתו ולא באשת חבירו יהיו לבשר
אחד ימי שנעשים בשר אחד יצאו בחמה
וחיה שאין נעשין בשר אחד אמר מר רבי
אליעזר אומר אביו אחות אביו אימא אביו
במש היינו דבק ולא בוכר אימא אשת
אביו היינו באשתו ולא באשת חבירו אימא
לאחר מיתה דומיא דאמו מה אמו דלאו
אישות אף אביו דלאו אישות אמו אחות אמו
ואימא אמו ממש היינו באשתו ולא באשת
חברו ואימא לאחר מיתה דומיא דאביו מה
אביו דלאו ממש אף אמו דלאו ממש ר"ע
אביו אשת אביו ואימא אביו ממש היינו
דבק ולא בוכר א"ה אשת אביו נמי היינו
באשתו ולא באשת חברו לאחר מיתה אמו
אמו ממש היינו באשתו ולא באשת חברו
אמו מאונסתו במאי קא מיפליג ר"א סבר
אביו

טעמא כגון נשא אחותו מן האם דמשום שמה יאמרו ליכא למימש
ומשום לאחילופי איכא למימש ואשת אביו לר' עקיבא ואחות אביו
לרבי אליעזר דאסרי לנזיר נח יס לאסור משום שמה יאמרו אלא
משום לאחילופי ליכא למיגור בקורבנה אלא דהכל יודעין דרשמנא
אפקריה לזרעיה דכתיב ואשת אביו לר"א ואחות אביו לר"ע שריא
דלאו משום שמה יאמרו איכא ולא משום לאחילופי איכא והשחא הא
דפריך דרבי מאיר אדרבי מאיר לא כמו שפירש הקונטרס דפריך נמי
מדקתני אסור באחותו ואחות אביו ואחות אמו אע"ג דאין ב"ד
של ישראל ממיתין עליהם דהמ"ל כדכתיב דלא אסור משום דנאסרו
בהיותם כותים אלא משום אחרות כדאמר באחותו ולא פריך דר"מ
אדר"מ אלא מדקתני מותר באשת אביו ובאחותו אע"ג דב"ד של
ישראל ממיתין עליהם וכן כתוב בכל הספרים לעיל וסבר ר"מ
כל ערוה שז"ר של ישראל ממיתין עליהם בני נח מחהרין עליהם
והתניא כ"י משמע דלא קשיא ליה אלא מהא:

מפני

ממיתין עליה וכן באחותו וקתני אסור באחותו ואחות אביו ואחות אמו ואפי' שזין ב"ד של ישראל ממיתין עליהם: פ"ה ר"מ וכו'. תלמוד של שניהם
היה כדאמרי' בנז' (ד' ג:) גבי ליתרל קניעות ר"מ אומר א"ר אליעזר רואין כאילו הן פרודות וכו' ונמש' עירובין פ"ק (דף יג.) אמר ר"מ
שם את ר"ע. הא דקתני אחותו אסורה לו ואשת אביו מותרת לו ר"מ היא משום ר"א והאי דקתני חייבי מיתות נאסרו להם ולא חייבי כריתות
ר"מ היא אליבא דר"ע: על כן יעזוב אשה את אביו ואם אמו. לאדם הראשון נאמר: אהם אביו. וכו' אחותו: ודבק ולא בוכר. דליכא דיבוק דמותר
הני דר"ע כולה חייבי מיתות ניניה ומינה יליף לכל חייבי מיתות אלא לרבי אליעזר לית ליה קורבנה דאישות ואית ליה קורבנה דאחוא:
איכא לאחר מיתא. לחייבי על אשת אביו לאחר מיתת אביו. ומשי דומיא דאמו: אמו אמו פשט. ולאו היינו אשת חבירו ובאחרי מיתת
אביו נמי ליכא לתרואה דהיינו אשת אביו דאוקימנא לאחר מיתתו. ומשי אמו אנוסת אביו דלאו אשתו ואין כאן אלא משום אמו אפי' בחייו:
אביו

